

[Paġna Ewlenija](#) > ... > [Flus/Talbiet Monetarji](#) > [Insolvenza/falliment](#) > Spain

Insolvenza/falliment

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kontra min jistgħu jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza?

Il-proċedimenti ta' insolvenza japplikaw kemm għad-debituri ċivili kif ukoll għall-kummerċjanti, kemm jekk persuni fiżiċi jew persuni ġuridiċi.

Ir-regolamenti li jirregolawhom huma stabbiliti fit-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza (*Texto Refundido de la Ley Concursal*), approvat permezz tad-Digriet Leġiżlattiv Irjali 1/2020 (*Real Decreto Legislativo 1/2020*) tal-5 ta' Mejju 2020. Il-Liġi 16/2022 tal-5 ta' Settembru 2022 introduċiet emendi għal-liġi Spanjola dwar l-insolvenza sabiex tittrasponi d-Direttiva (UE) 2019/1023 dwar oqfsa ta' ristrutturar preventiv, dwar il-ħelsien mid-dejn u l-iskwalifiki, u dwar miżuri sabiex tiżdied l-effiċjenza ta' dawn il-proċedimenti.

X'tip ta' proċedimenti ta' insolvenza huma previsti skont id-dritt Spanjol?

Ir-regoli l-godda dwar l-insolvenza jipprevedu tliet tipi ta' proċedimenti ta' insolvenza:

1. Insolvenza (*concurso de acreedores*), irregolata mill-Ewwel Ktieb tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza.
2. Ristrutturar tad-Dejn (*reestructuración de deudas*), inkluża l-possibbiltà ta' notifika qabel il-bidu tan-negożjati, kif previst fit-Tieni Ktieb.
3. Il-proċedimenti speċjali għall-mikrointrapriżi, irregolati mit-Tielet Ktieb.

X'inhuma r-rekwiżiti għall-ftuħ ta' proċedimenti ta' insolvenza taħt l-Ewwel Ktieb?

Kwalunkwe debitor jista' jiġi ddikjarat insolventi, kemm jekk persuna fiżika (inklużi minorenni jew persuni li m'għandhomx kapaċità legali) jew persuna ġuridika, intraprenditur jew konsumatur, għalkemm il-liġi fiha xi speċifikazzjonijiet fir-rigward tat-tip ta' debitor inkwistjoni. Pereżempju, il-proċedimenti speċjali għall-mikrointrapriżi japplikaw għad-debituri li huma persuni fiżiċi jew ġuridiċi involuti f'negożju jew attività professjonali u li jissodisfaw ċerti rekwiżiti (l-Artikolu 685).

Persuni ġuridiċi jistgħu jiġu ddikjarati insolventi, anke jekk ikunu qed jiġu stralċjati. Huwa irrelevanti jekk jiffurmawx parti minn grupp ta' kumpaniji, minħabba li kumpanija waħda jew ħafna mill-kumpaniji li jiffurmawha jistgħu jiġu ddikjarati insolventi, iżda mhux il-grupp bħala tali.

Il-proċedimenti ta' insolvenza jistgħu jinfetħu fir-rigward ta' wirt, sakemm ma jkunx gie aċċettat inkondizzjonalment.

L-awtoritajiet li jiffurmaw l-organizzazzjoni territorjali tal-istat, il-korpi tas-settur pubbliku u korpi oħra tal-liġi pubblika ma jistgħux jiġu ddikjarati insolventi.

2 X'inhuma l-kundizzjonijiet għall-ftuħ ta' proċedimenti ta' insolvenza?

Kundizzjonijiet għall-ftuħ ta' proċedimenti ta' insolvenza

Il-liġi tistabbilixxi ċerti prerekwiziti suġġettivi u oġġettivi li għandhom jintlaħqu sabiex jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza:

(A) Prerekwizit suġġettiv (l-Artikolu 1): kwalunkwe debitur jista' jirrikorri għal proċedimenti ta' insolvenza (insolvenza, ristrutturar, proċeduri speċjali għal mikrointrapriži), kemm jekk persuna fiżika jew ġuridika, intraprenditur jew konsumatur.

L-awtoritajiet li jiffurmaw l-organizzazzjoni territorjali tal-istat, il-korpi tas-settur pubbliku u korpi oħra tal-liġi pubblika ma jistgħux jiġu ddikjarati insolventi.

(B) Prerekwizit oġġettiv: l-insolvenza tad-debitur, iddefinita bħala l-inkapaċità kurrenti jew imminente li jhallas l-obbligazzjonijiet tiegħu fuq bażi regolari, jekk ikun mistenni li ma jkunx kapaċi jhallas fi żmien tliet xhur (l-Artikolu 2). Il-proċediment ta' ristrutturar jista' jintuża wkoll fejn l-insolvenza tkun probabbli fis-sentejn li ġejjin (l-Artikolu 585).

Partijiet li jistgħu jressqu rikors biex jinfetħu l-proċedimenti

Skont jekk ir-rikors għal proċedimenti ta' insolvenza jkunx ipprezentat mid-debitur jew mill-kredituri, ir-reqwiziti għas-sottomissjoni jvarjaw.

Jekk id-debitur iressaq rikors għal proċedimenti ta' insolvenza (proċedimenti volontarji), dan ikollu jiġġustifika quddiem il-qorti li f'dak il-mument huwa insolventi jew se jkun insolventi b'mod imminente; jiġifieri, li ma jistax iħallas l-obbligazzjonijiet tiegħu fuq bażi regolari. Jekk l-insolvenza tkun kurrenti, id-debitur huwa obligat iressaq rikors għal proċedimenti ta' insolvenza fi żmien xahrejn minn meta jsir jaf jew kellu jsir jaf bl-insolvenza tiegħu.

Mar-rikors, id-debituri għandhom jissottomettu ċerti dokumenti, bħal rapport dwar l-attività ekonomika tagħhom, inventarju tal-assi, lista ta' kredituri li tindika garanziji ta' kreditu, lista ta' impjegati u l-kontijiet tagħhom, jekk huma obligati li jzommuhom.

Id-debituri, li jistgħu jkunu persuni fiżiċi jew ġuridiċi, huma meħtieġa jressqu rikors għal proċedimenti ta' insolvenza meta jkunu f'sitwazzjoni ta' insolvenza kurrenti, definita bħala meta persuna ma tkunx tista' tħallas l-obbligazzjonijiet tagħha fuq bażi regolari. Min-naħa l-oħra, jekk l-insolvenza hija imminente (għadha ma teżistix iżda hija antiċipata), id-debituri huma sempliċement intitolati li jressqu rikors għal ordni ta' insolvenza.

Is-sottomissjoni tar-rikors quddiem il-qorti kummerċjali (*juzgado de lo mercantil*) għandha tikkonforma ma' ċerti rekwiżiti obligatorji previsti fl-Artikoli 6 u 7 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza: rapport dwar l-istorja finanzjarja u legali tad-debitur; indikazzjoni ta' jekk huwix involut f'attività ekonomika; jekk huwa persuna ġuridika, għandu jidentifika l-azzjonisti, l-amministratturi jew il-likwidaturi u l-awditur uffiċjali tiegħu; inventarju tal-assi u tad-drittijiet, bl-informazzjoni korrispondenti għall-identifikazzjoni tagħhom; lista alfabetika tal-kredituri, b'indikazzjoni tal-indirizz u l-ammont u l-maturità tat-talbiet, u l-garanziji eżistenti; fejn applikabbli, lista ta' impjegati; jekk id-debitur huwa obligat iżomm il-kontijiet, huwa għandu jforni l-kotba tal-kontijiet; u jekk jappartjeni lil grupp ta' kumpaniji, huwa għandu jindika dan u jissottometti l-kontijiet konsolidati tal-grupp.

Id-debituri għandhom obbligu li jikkollaboraw mal-imħallef inkarigat mill-proċedimenti ta' insolvenza u mal-amministratturi, mhux biss fis-sens passiv ta' sottomissjoni għar-reqwiziti magħmula minnhom, iżda fis-sens attiv ta' komunikazzjoni ta' punti importanti. Dan l-obbligu jinvolvi wkoll l-obbligu tad-dehra (quddiem il-qorti u quddiem l-amministratturi), tal-kollaborazzjoni u ta' għoti ta' informazzjoni. Dawn l-obbligi jaffettwaw id-debituri li huma persuni fiżiċi u d-diretturi de facto jew de jure ta' persuni ġuridiċi, kemm jekk huma kurrenti kif ukoll jekk kellhom dik il-kariga fis-sentejn ta' qabel. In-nonkonformità ma' dan l-obbligu tirriżulta fil-preżunzjoni ta' mgħiba ħażina volontarja jew ta' negliġenza gravi, għall-iskopijiet li tiġi ddikjarata insolvenza kolpevoli (fil-każijiet li tapplika għalihom it-taqsim ta' kolpevolezza; jiġifieri, minħabba approvazzjoni ta' arrangament detrimentali jew il-ftuħ ta' proċedimenti ta' stralċ).

Id-debitur jista' jiġi ddikjarat responsabbli għall-insolvenza u sanzjonat. Wiehed mill-iskopijiet tal-proċedimenti ta' insolvenza huwa li jiġu analizzati l-kawżi tal-insolvenza u, b'mod partikolari, jekk l-imġiba tad-debitur, jew

persuni oħra marbutin miegħu direttament jew b' mod aċċessorju, ikkontribwixxiex sabiex tikkawżaha jew taggravaha. Dan jinvolvi l-kjarifika tal-obbligazzjonijiet korrispondenti bl-użu tat-tabella ta' sanzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 455 u 456 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza.

Il-ftuħ tal-proċedimenti u ż-żmien li fih il-proċedimenti jsiru effettivi

L-imħallef għandu jeżamina d-dokumentazzjoni sottomessa u jekk l-insolvenza jew l-insolvenza imminenti tkun iġġustifikata, hu għandu jiddikjara lid-debitur insolventi fl-istess jum tar-rikors jew il-jum ta' wara. Jekk id-dokumentazzjoni sottomessa mhix kompluta, l-imħallef jista' jippermetti perjodu wieħed ta' hamest ijiem sabiex tiġi kompluta.

Jista' wkoll isir rikors għal proċedimenti ta' insolvenza minn xi wieħed mill-kredituri, f'liema każ dawn ikunu proċedimenti obligatorji (*concurso necesario*). Il-kredituri li jressqu rikors għal ordni ta' insolvenza għandhom jipprovdu evidenza tal-insolvenza kurrenti tad-debitur u jipprezentaw evidenza ta' ordni ta' eżekuzzjoni kontra d-debitur li turi li ma nkisbux biżżejjed assi għall-irkupru tad-dejn, jew għandhom jipprovdu evidenza ta' ċerti fatti li wasslu għall-preżunzjoni ta' insolvenza, bħal: li d-debitur ikun waqqaf iħallas l-obbligi b' mod ġenerali; l-eżistenza ta' sekwestri mifruxa tal-assi tad-debitur; il-ħabi jew likwidazzjoni mgħaġġla tal-assi; jew in-nuqqas ta' hlas ta' ċerti djun (taxxi, sigurtà soċjali, pretensjonijiet tal-ħaddiema).

Jekk isir rikors għal proċedimenti ta' insolvenza minn kreditur, id-debitur jiġi mħarrek u jista' jikkontesta l-ordni ta' insolvenza. F'każijiet bħal dawn, l-imħallef ilaqqqa' seduta fejn il-partijiet jistgħu jipprezentaw evidenza b' ċerti limitazzjonijiet, u l-imħallef għandu jiddeċiedi jekk id-debitur huwiex attwalment insolventi jew le u, fejn xieraq, joħroġ l-ordni ta' insolvenza. Il-proċedimenti jinfetħu wkoll jekk id-debitur jaċċetta l-ordni ta' insolvenza, ma jikkontestahex jew ma jidhirx għas-seduta.

Id-debituri li huma persuni fiżiċi f'sitwazzjonijiet ta' insolvenza kurrenti jew imminenti li għandhom obbligazzjonijiet stmati ta' mhux aktar minn hames miljun euro jistgħu jressqu rikors għal proċedura biex jintlaħaq *ftehim ta' pagament stragudizzjarju*. Il-persuni ġuridiċi li jissodisfaw ir-rekwiziti previsti fl-Artikolu 631 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza jistgħu jagħmlu dan ukoll.

Id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-proċedimenti ta' insolvenza tidhol fis-seħħ meta tingħata, anki jekk jitressaq appell.

Il-pubblikazzjoni tal-ordni ta' insolvenza:

L-ordni ta' insolvenza trid tiġi ppubblikata preferibbilment permezz ta' mezzi elettronici, u estratt tad-deċiżjoni jrid jiġi ppubblikat fil-Gazzetta Uffiċjali tal-Istat, għalkemm l-imħallef jista' jordna l-pubblikazzjoni tiegħu f'aktar midja jekk hu jqis li dan huwa indispensabbli.

Il-miżuri proviżorji:

Fuq talba tal-persuna li tressaq rikors għal proċedimenti ta' insolvenza u, jekk applikabbli, wara li tipprovdi garanzija biex tkopri obbligazzjonijiet potenzjali, ladarba l-imħallef jilqa' r-rikors, hija tista' tadotta l-miżuri meħtieġa sabiex tiżgura li ma jsirx disponiment mill-assi tad-debitur, bil-mod ipprovdut taħt il-liġi proċedurali ġenerali.

3 Liema huma l-assi li jiffurmaw parti mill-patrimonju tal-insolvenza? Kif jiġu ttrattati l-assi li huma miksuba minn, jew li jiddevolvu lid-debitur wara l-ftuħ tal-proċedimenti ta' insolvenza?

Assi li jiffurmaw parti mill-patrimonju tal-insolvenza

L-assi u d-drittijiet kollha miżmuma mid-debitur fiż-żmien tal-ordni tal-insolvenza jiffurmaw parti mill-patrimonju ta' insolvenza jew l-"assi koperti mill-proċedimenti", kif ukoll dawk kollha li d-debitur jakkwista jew li huma rkuprati matul il-proċedimenti. Assi li l-liġi tiddikjara li ma jistgħux jiġu sekwestrati huma eżentati.

Il-kredituri bi drittijiet preferenzjali fuq vapuri jew inġenji tal-ajru jistgħu jisseparaw dawn l-assi mill-patrimonju ta' insolvenza billi jieħdu l-azzjonijiet permessi mil-legiżlazzjoni settorjali.

Fil-każ ta' proċedimenti ta' insolvenza ma' debituri li huma persuni fiżiċi u miżżewġin, l-assi separati tagħhom jiffurmaw parti mill-assi koperti mill-proċedimenti, u jekk ikollhom arrangament ta' proprjetà komunitarja, l-assi maqsuma jiġu inklużi wkoll, jekk ikunu meħtieġa biex ikopru l-obbligi tad-debitur.

Il-proċedimenti ta' insolvenza ma jeħtiġux interruzzjoni tal-attività tad-debitur u dan jista' jkompli bl-operat tal-kumpanija tiegħu, skont l-arrangament miftiehem għall-awtorizzazzjoni jew is-sospensjoni tas-setgħat tiegħu. B'mod ġenerali, l-amministratur jeħtieġu awtorizzazzjoni għall-amministrazzjoni jew id-disponiment ta' assi f'każijiet ta' superviżjoni tas-setgħat tad-debitur, iżda huwa possibbli li ċerti atti ta' natura ġenerali jiġu awtorizzati jekk jagħmlu parti mill-attività normali tal-kumpanija. Fil-prinċipju, sakemm jiġi approvat l-arrangament mal-kredituri jew il-ftuħ ta' proċedimenti ta' stralċ, l-assi ma jistgħux jiġu gravati sabiex jiffinanzjaw il-kumpanija insolventi mingħajr awtorizzazzjoni mill-imħallef. It-taqsimha li ġejja tispjega l-arrangamenti għas-sospensjoni jew is-superviżjoni tas-setgħat tad-debitur.

Nofs il-finanzjament permezz ta' dħul ġdid ta' flus kontanti fil-kuntest ta' proċess ta' rifinanzjament huwa meqjus bħala pretensjoni kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

4 X'setgħat għandhom id-debitur u l-prattikant tal-insolvenza, rispettivament?

Is-setgħat tad-debitur

Fil-prinċipju, il-punt tat-tluq huwa d-distinzjoni bejn il-proċedimenti volontarji u l-proċedimenti obbligatori (l-Artikolu 29). Fl-ewwel każ, id-debitur ikompli jamministra u jiddisponi mill-assi tiegħu u huwa sugġett għas-superviżjoni tal-amministratur, billi jeħtieġ l-awtorizzazzjoni jew il-kunsens tiegħu. Għal proċedimenti obbligatori, is-setgħat tad-debitur biex jamministra u jiddisponi mill-assi tiegħu huma sospiżi, u d-debitur jiġi sostitwit mill-amministratur. Ir-regolament m'għandux l-intenzjoni li jissanzjona lid-debitur, iżda l-għan tiegħu huwa li jippreserva l-assi u jissalvagwardja r-riżultat tal-proċedimenti.

Il-kriterju, madankollu, huwa t-tkomplija tal-attività ekonomika tad-debitur, li għalih l-Artikolu 111 jippermetti lill-amministratur jistabbilixxi katalogu ta' attivitajiet li, minhabba n-natura u l-ammont tagħhom, huma eżonerati mill-kontroll meħtieġ. Is-sistema hija flessibbli minhabba li l-imħallef jista', permezz ta' deċiżjoni motivata, jordna s-sospensjoni ta' setgħat f'każ ta' proċedimenti volontarji u jordna s-superviżjoni sempliċi, taħt arrangament ta' awtorizzazzjoni jew kunsens, fil-każ ta' proċedimenti obbligatori, b'indikazzjoni tar-riskji li jittama li jiġu evitati u l-vantaġġi li jittama li jinkisbu.

Bl-istess mod, fuq talba tal-amministratur, l-arrangament inizjali għal-limitazzjoni jew skambju tas-setgħat jista' jiġi mmodifikat fi kwalunkwe stadju aktar tard, ukoll b'deċiżjoni motivata u wara li jinstema' d-debitur (il-bidla mhix awtomatika), bir-reqwiżit li din il-bidla tingħata l-istess pubbliċità li ngħatat lill-ordni ta' insolvenza.

Ladarba l-proċedimenti jkunu spiċċaw, il-limitazzjoni tas-setgħat tintemm ukoll. Inkella, din tiġi mtawla sakemm jiġi approvat l-arrangament mal-kredituri, li jista' jistabbilixxi miżuri li jillimitaw jew jipprojbixxu s-setgħat tad-debitur. Jekk il-proċedimenti ta' insolvenza jingħalqu bl-istralċ, il-ftuħ ta' din il-fażi jfisser li s-setgħat tad-debitur huma sospiżi.

Il-Liġi dwar l-Insolvenza, bħala regola ġenerali, għandha l-għan li l-assi tad-debitur koperti mill-proċedimenti ta' insolvenza jibqgħu l-istess; madankollu, f'ċerti każijiet, huwa possibbli li xi wħud mill-assi tad-debitur jinbiegħu waqt proċedimenti ta' insolvenza bl-awtorizzazzjoni tal-imħallef, li ma tkunx meħtieġa f'xi każijiet. Il-bejgħ ta' unitajiet ta' produzzjoni waqt il-proċedimenti ta' insolvenza huwa wkoll possibbli, bil-mod stabbilit fl-Artikoli 215 et seq. tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza.

Bħala eċċezzjoni għar-regola ġenerali tal-kontinwità tal-attività tad-debitur, huwa stabbilit li fuq talba tal-amministratur, u wara li jiġi mismugħ id-debitur u r-rappreżentanti tal-ħaddiema, l-uffiċċji tad-debitur jistgħu jingħalqu jew l-attività tiegħu tista' tiġi sospiżi. Meta dan jinvolvi t-terminazzjoni, s-sospensjoni jew l-emenda kollettiva ta' kuntratti ta' impjeg, l-imħallef għandu jaġixxi skont regoli speċjali.

Il-liġi tistabbilixxi wkoll obbligi speċifiċi fir-rigward tal-kontijiet tad-debitur u l-effetti ta' proċedimenti ta' insolvenza fuq il-korpi governattivi ta' persuni ġuridiċi insolventi huma rregolati separatament.

Il-ħatra u s-setgħat tal-amministraturi tal-insolvenza:

L-amministratur huwa persuna jew korp neċessarju li jassisti lill-imħallef u huwa fdat bil-ġestjoni tal-proċedimenti ta' insolvenza. Ladarba jkun nfeθu proċedimenti ta' insolvenza, l-imħallef jordna l-bidu tat-tieni fażi tal-proċedimenti, li tinkludi kolloxx rigward il-ħatra, id-dispożizzjonijiet regolatorji, is-setgħat u r-responsabbiltajiet tal-amministratur.

L-amministratur jintgħażel minn fost il-persuni fiżiċi u ġuridiċi rreġistrati volontarjament fir-Registru Pubbliku tal-Insolvenza (*Registro Público Concursal*), f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti bil-liġi. Għal dawn l-għanijiet, issir distinzjoni bejn proċedimenti ta' insolvenza fuq skala żgħira, medja u kbira. L-ewwel appuntament mill-lista jintgħażel bix-xorti u wara, skont min ikun imissu, bl-eċċezzjoni ta' proċedimenti fuq skala kbira, fejn l-imħallef jista' jaħtar l-amministratur li hu jqijs l-aktar xieraq, filwaqt li jiddikjara r-raġunijiet u jsegwi l-kriterji stabbiliti mill-liġi. Fil-każ ta' proċedimenti ta' insolvenza li jinvolvu istituzzjonijiet ta' kreditu, l-imħallef għandu jaħtar lill-amministratur minn fost dawk proposti mill-Fond għar-Ristrutturazzjoni tal-Banek (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*). L-imħallef għandu jaħtar amministraturi minn fost dawk proposti mill-Kummissjoni Nazzjonali tas-Suq tat-Titoli (*Comisión Nacional del Mercado de Valores*) meta jittratta proċedimenti li jinvolvu istituzzjonijiet suġġetti għas-superviżjoni tagħha jew mill-Konsorzju tal-Kumpens tal-Assigurazzjoni (*Consortio de Compensación de Seguros*) fil-każ ta' kumpaniji tal-assigurazzjoni.

Normalment, jinħatar amministratur wieħed biss. Bħala eċċezzjoni, fi proċedimenti ta' insolvenza fejn hemm raġunijiet ta' interess pubbliku li jiġġustifikawha, l-imħallef tal-insolvenza jista' jaħtar kreditur tal-amministrazzjoni pubblika jew kreditur tal-korp irregolat bil-liġi pubblika marbut jew iwieġeb għal dik l-amministrazzjoni pubblika bħala t-tieni amministratur.

L-Artikoli 57 *et seq.* tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza stabbilixxa fid-dettall l-istatus legali tal-amministratur, li jassumi t-tipi ta' dmirijiet segwenti: dmirijiet ta' natura proċedurali; dmirijiet relatati mad-debitur jew mal-korpi governattivi tiegħu; dmirijiet rigward kwistjonijiet tax-xogħol; dmirijiet relatati mad-drittijiet tal-kredituri; dmirijiet ta' rapport u ta' valutazzjoni; dmirijiet relatati mar-realizzazzjoni jew il-likwidazzjoni ta' assi; u dmirijiet segretarjali. L-iktar dmir importanti tagħhom huwa li jissottomettu r-rapport previst fl-Artikolu 292, u miegħu għandhom iżidu l-proposta tal-inventarju tal-assi u l-lista tal-kredituri.

Il-ħlas tal-amministraturi huwa stabbilit mill-imħallef skont skala ta' tariffi, kif stabbilit fid-Digriet Irjali 1860/2004 tas-6 ta' Settembru 2004.

L-amministratur maħtur għandu jaċċetta r-rwol u jista' jiġi miċħud jew rifjutat mill-imħallef jekk ikun hemm kawża ġusta. L-amministraturi jistgħu jaħtru wkoll assistenti delegati biex jgħinuhom fid-dmirijiet tagħhom.

L-imħallef tal-insolvenza

Il-kompetenza biex jinstemgħu l-proċedimenti ta' insolvenza tappartjeni għall-qasam tal-ġustizzja kummerċjali, bħala fergħa speċjalizzata tal-ġustizzja ċivili. L-imħallef jiddikjara l-insolvenza u jmexxi l-proċedimenti. L-Artikolu 86ter tal-Liġi Organika 6/1985 tal-1 ta' Lulju 1985 dwar il-ġudikatura (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) jistabbilixxi katalogu tal-kompetenzi tal-imħallfin tal-qorti kummerċjali, inkluż, b'mod partikolari, kwalunkwe kwistjoni li tinqala' fil-qasam tal-proċedimenti ta' insolvenza.

Fl-ordni tal-insolvenza, jew minn qabel bħala miżura ta' prekawzjoni, l-imħallef jista' jillimita d-drittijiet fundamentali tad-debitur. Dawn il-limitazzjonijiet jistgħu jinvolvu: (a) l-interċettazzjoni ta' komunikazzjonijiet bil-posta u bit-telefon; (b) l-obbligu ta' residenza fl-istess żona bħall-indirizz tiegħu, bil-possibbiltà ta' arrest domiciljari; u (c) id-dħul u t-ftitxija fir-residenza. Jekk id-debitur ikun persuna ġuridika, dawn il-miżuri jistgħu wkoll jiġu adottati fir-rigward tad-diretturi jew likwidaturi attwali kollha jew uħud minnhom, u dawk li wettqu r-rwol fis-sentejn ta' qabel.

Min-naħa tagħhom, l-Artikoli 52 u 53 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza jagħtu kompetenza "eskluziva" lill-imħallef tal-insolvenza fuq sett ta' materji li jkopru, b'mod ġenerali, l-azzjonijiet kollha li huma diretti lejn l-assi tad-debitur jew li huma relatati direttament magħhom. L-imħallef huwa wkoll kompetenti biex jaċċetta jew jissospendi kuntratti ta' impjeg meta l-impjegatur jiġi ddkjarat insolventi u biex jisma' azzjonijiet ta' responsabbiltà kontra d-diretturi jew likwidaturi tal-kumpanija insolventi.

Għal sentenzi preliminari, u għall-finijiet tal-proċess ta' insolvenza biss, il-kompetenza tal-imħallef testendi wkoll

għal kwistjonijiet amministrattivi jew soċjali relatati direttament mal-proċedimenti ta' insolvenza.

Il-Liġi dwar l-Insolvenza tistabbilixxi regoli dwar ġurisdizzjoni internazzjonali u territorjali u regoli speċifiċi dwar il-perkors proċedurali li għandu jiġi segwit, li jieħdu preċedenza fuq dawk stabbiliti fil-leġiżlazzjoni proċedurali ġenerali.

5 Taħt liema kundizzjonijiet tiġi invokata t-tpaċija?

Ladarba jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza, ma jista' jkun hemm l-ebda tpaċija ta' pretensjonijiet jew djun tad-debitur. Madankollu, it-tpaċija hija permessa jekk ir-rekwiżiti tagħha ġew sodisfatti qabel l-ordni ta' insolvenza, anke jekk id-deċiżjoni ttieħdet aktar tard. Dawn ir-rekwiżiti huma previsti b'mod ġenerali fl-Artikolu 1196 tal-Kodiċi Ċivili (*Código Civil*) (reciprocity tal-pretensjonijiet, uniformità tad-djun u li huma dovuti u pagabbli).

Proċedimenti ta' insolvenza b'element barrani huma eżentati minn din ir-regola jekk il-liġi applikabbli għall-pretensjoni reċiproka tad-debitur tippermetti dan f'sitwazzjonijiet ta' insolvenza.

6 X'effett għandhom il-proċedimenti ta' falliment fuq kuntratti kurrenti li d-debitur huwa parti tagħhom?

L-effetti fuq il-kuntratti li d-debitur ikun parti għalihom

It-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza jirregola l-effetti tal-proċedimenti ta' insolvenza fuq il-kuntratti li daħal għalihom id-debitur ma' terzi taħt l-Artikoli 156 et seq., li d-dispożizzjonijiet tagħhom jaffettwaw dawk il-kuntratti li għandhom jiġu ssodisfati qabel l-ordni ta' insolvenza. Il-kwistjoni hija kkunsidrata fir-rigward ta' kuntratti bilaterali, billi l-kuntratti unilaterali jiddeterminaw ir-rikonossiment tal-pretensjonijiet ta' kredituri terzi jew id-domanda biex il-pretensjonijiet tagħhom jiġu inkluzi fl-assi koperti mill-proċedimenti, kif espress fl-Artikolu 157. Il-kuntratti li jsiru mal-amministrazzjonijiet pubbliċi huma rregolati b'liġi amministrattiva speċjali.

Bħala prinċipju ġenerali, l-Artikolu 156 jistabbilixxi li l-ordni tal-insolvenza waħedha ma taffettwax il-kuntratti b'obbligi reċiproki li għandhom jiġu ssodisfati mid-debitur jew mill-parti l-oħra. L-obbligi tad-debitur huma imposti kontra l-patrimonju ta' insolvenza. Kwalunkwe kumpens li jirriżulta mit-terminazzjoni jitqies ukoll bħala pretensjoni kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

B'tiżiħ tal-validità ta' dawn il-kuntratti, il-liġi tqis li kwalunkwe klawżola li tistabbilixxi s-setgħa li kuntratt jiġi kkanċellat jew jintemm dovut biss għall-fatt li waħda mill-partijiet hija ddikjarata insolventi, hija invalida.

Jekk ikun fl-interess tal-proċedimenti ta' insolvenza, l-amministratur (fil-każ ta' sospensjoni) jew id-debitur (fil-każ ta' sorveljanza) jista' jitlob terminazzjoni tal-kuntratt mill-imħallef tal-insolvenza. F'każijiet bħal dawn, l-imħallef għandu jibgħat citazzjoni lid-debitur, lill-amministratur u lill-parti l-oħra fil-kuntratt biex jidhru quddiem il-qorti. Jekk jintlaħaq ftehim bejn dawk li jidhru quddiem il-qorti, l-imħallef għandu joħroġ ordni sabiex jintemm il-kuntratt. Inkella, it-tilwima tkun ipproċessata permezz ta' proċedura ta' insolvenza incidentali u l-imħallef jiddeċiedi dwar kwalunkwe haġa li għandha x'taqsam mar-ritorn tal-pagamenti u l-kumpens, li tiġi imposta fuq il-patrimonju ta' insolvenza, u li tista' b'mod ċar ma tkunx vantaġġjuża jekk l-ammont ikun konsiderevoli.

It-terminazzjoni minhabba ksur tal-kuntratt

Ordni ta' insolvenza ma taffettwax it-terminazzjoni ta' kuntratti bilaterali minhabba ksur sussegwenti minn kwalunkwe parti. Fil-każ ta' kuntratti ta' prestazzjoni kontinwa, is-setgħa ta' terminazzjoni tista' tiġi eżerċitata wkoll jekk il-ksur seħħ qabel l-ordni ta' insolvenza. Madankollu, anke jekk ikun hemm raġunijiet għal terminazzjoni, l-imħallef, filwaqt li jzomm f'moħħu l-interessi tal-proċedimenti ta' insolvenza, jista' jordna li l-kuntratt jiġi sodisfatt, bil-pagamenti dovuti jew li għandu jitwettaq mid-debitur li jkun akkużat kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

L-azzjonijiet sabiex jiġu tterminati l-kuntratti għandhom jitressqu quddiem l-imħallef tal-insolvenza, permezz tal-kanal ta' proċedimenti ta' insolvenza incidentali. Ladarba tiġi milqugħa t-talba (u, għalhekk, ikun hemm qbil li l-kuntratt jiġi tterminat), kwalunkwe obligazzjoni pendenti ma tibqax valida. Rigward l-obbligazzjonijiet dovuti, il-proċedimenti ta' insolvenza jinkludu l-pretensjonijiet ta' kredituri li jkunu ssodisfaw l-obbligi kuntrattwali tagħhom, jekk il-ksur tad-debitur kien qabel l-ordni tal-insolvenza; jekk kien wara din l-ordni, il-pretensjonijiet tal-

partijiet li jkunu ssodisfaw l-obbligi tagħhom jiġu addebitati fuq il-patrimonju ta' insolvenza. Il-pretensjonijiet jinkludu kwalunkwe kumpens għad-danni.

L-Artikoli 169 *et seq.* tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza fihom dispożizzjonijiet li jirregolaw l-effetti fuq il-kuntratti tal-impjeg, u l-artikolu ta' wara jirregola l-effetti fuq il-kuntratti tal-manigment ta' grad għoli.

7 X'effetti għandhom il-proċedimenti ta' insolvenza fuq il-proċedimenti miġjuba minn kredituri individwali (bl-eċċezzjoni ta' kawżi pendenti)?

Il-projbizzjoni ta' azzjonijiet godda ta' sentenza dikjaratorja

L-imħallfin tal-qorti ċivili u tat-tribunal industrijali ma jistgħux jaċċettaw azzjonijiet li għandhom jinstemgħu mill-imħallef tal-insolvenza (essenzjalment, dawk diretti kontra l-assi tad-debitur).

Jekk, bi żball, tiġi ammessa waħda minn dawn l-azzjonijiet, jiġi ordnat l-għeluq tal-proċedimenti kollha u kull azzjoni meħuda tkun invalida. L-imħallfin tal-qorti kummerċjali għandhom ukoll jastjenu milli jaċċettaw kwalunkwe azzjonijiet ipprezentati wara l-ftuħ ta' proċedimenti ta' insolvenza u sakemm jitlestew, jekk dawk l-azzjonijiet jinvolvu pretensjonijiet relatati ma' obbligi korporattivi kontra d-diretturi ta' kumpaniji b'kapital insolventi li jkunu kisru d-dmirijiet tagħhom jekk ikun hemm raġunijiet għall-istralċ.

L-effetti tal-ordni ta' insolvenza fuq il-proċedimenti ta' eżekuzzjoni u ta' ġbir kontra l-assi tad-debitur

Ir-regola ġenerali hija li ladarba jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza, ma jistgħux jinbdew proċedimenti ta' eżekuzzjoni individwali, ġudizzjarji jew straġudizzjarji, u lanqas ma jistgħu jitkomplew proċedimenti amministrattivi jew ta' ġbir ta' taxa kontra l-assi tad-debitur. Jekk tinkiser din il-projbizzjoni, is-sanzjoni tkun li l-azzjoni tkun iddikjarata nulla u bla effett. Ir-regola tistabbilixxi żewġ eċċezzjonijiet fejn l-eżekuzzjoni tista' tkompli minkejja l-ordni ta' insolvenza u sakemm tingħata l-approvazzjoni tal-pjan ta' stralċ: (a) proċedimenti ta' eżekuzzjoni amministrattiva li fihom ikunu ingħataw ordnijiet ta' sekwestru; u (b) proċedimenti ta' eżekuzzjoni relatati max-xogħol li jinvolvu sekwestru ta' assi li kienu jappartjenu lid-debitur qabel l-ordni, u sakemm l-assi ssekwestrati ma jkunux meħtieġa sabiex jitkompla l-kummerċ jew l-attività professjonali tad-debitur.

Għal proċedimenti pendenti ta' eżekuzzjoni, l-Artikolu 55(2) jistipula li l-azzjonijiet li jinsabu għaddejjin għandhom jiġu sospiżi mid-data tal-ordni tal-insolvenza, għalkemm il-pretensjonijiet korrispondenti jistgħu jiġu pproċessati fil-proċedimenti ta' insolvenza.

Hemm regoli speċjali għall-eżekuzzjoni tal-kollateral, li huma stabbiliti fit-taqsimha li jmiss, peress li dan jinvolvi li jiġu ttrattati l-effetti fuq ċerti talbiet.

8 X'inhu l-effett ta' proċediment ta' insolvenza fuq il-kontinwazzjoni ta' kawżi pendenti fil-mument tal-ftuħ ta' proċediment ta' insolvenza?

L-effetti fuq il-proċedimenti dikjaratorji pendenti fiż-żmien tal-ordni ta' insolvenza

Il-proċedimenti dikjaratorji li jinvolvu d-debitur li jkunu pendenti fiż-żmien tal-ordni tal-insolvenza se jkomplu sakemm tingħata s-sentenza finali, għalkemm, minkejja dan, proċedimenti ta' persuni ġuridici li jitolbu danni kontra d-diretturi, l-istralċjarji jew l-awdituri tagħhom jingħaqdu fil-proċedimenti ta' insolvenza u jkomplu l-perkors proċedurali tagħhom.

Proċedimenti ta' arbitraġġ: ftehimiet ta' arbitraġġ li jinvolvu d-debitur isiru invalidi matul il-proċedimenti ta' insolvenza (l-Artikolu 52); għalhekk, il-bidu ta' proċedimenti ta' arbitraġġ huwa pprojbit wara l-ordni ta' insolvenza. Dawk li jkunu diġà għaddejjin ikomplu sal-għoti finali ta' arbitraġġ.

Id-dritt tad-debitur li jiftaħ kawżi:

Il-liġi tiddetermina l-legalità tad-debitur li jressaq azzjonijiet skont is-setgħat tiegħu. F'termini ġenerali, jekk id-debitur ikun taħt amministrazzjoni, l-amministratur għandu d-dritt li jiftaħ kawżi ta' natura mhux personali; jekk id-debitur ikun taħt superviżjoni, dan għandu d-dritt li jiftaħ kawżi bl-awtorizzazzjoni xierqa mill-amministratur jekk il-kawżi jaffettwaw l-assi tad-debitur. Fil-każ ta' superviżjoni, jekk l-amministratur jikkunsidra li l-ftuħ ta'

kawża huwa rakkomandabbli fl-interessi tal-proċedimenti ta' insolvenza u d-debitur ma jsegwihx, l-imħallef jista' jawtorizza lill-amministratur biex jagħmel dan.

9 Liema huma l-karatteristiċi ewlenin tal-parteciċipazzjoni tal-kredituri fil-proċedimenti ta' insolvenza?

Il-parteciċipazzjoni tal-kredituri fi proċedimenti ta' insolvenza

Il-kredituri jistgħu jressqu rikors quddiem lill-imħallef għal proċedimenti ta' insolvenza u d-debitur jista' jikkontesta r-rikors, f'liema każ tinzamm seduta u l-imħallef joħroġ deċiżjoni permezz ta' ordni. Jekk l-imħallef jiftaħ proċedimenti ta' insolvenza, dawn ikunu kkunsidrati bħala "obligatorji", li normalment ifisser li d-debitur huwa sospiż mill-amministrazzjoni u d-disponiment tal-assi tiegħu u jiġi sostitwit mill-amministratur.

Meta jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza, il-kredituri jingħataw perjodu ta' xahar mill-pubblikazzjoni tal-ordni fil-Gazzetta Uffiċjali tal-Istat biex jagħmlu l-pretensjonijiet tagħhom, u l-amministratur għandu jinforma lil kull wieħed mill-kredituri identifikati fid-dokumentazzjoni tad-debitur dwar ir-responsabbiltà sabiex jikkomunikaw il-pretensjonijiet tagħhom. Il-perjodu mhuwiex differenti għall-kredituri domiciljati barra l-pajjiż. Din il-komunikazzjoni għandha tkun miktuba u indirizzata lill-amministratur, u għandha tidentifika l-pretensjoni bl-informazzjoni meħtieġa dwar l-ammont, id-dati li fihom inħolqot il-pretensjoni u saret dovuta, karatteristiċi u klassifikazzjoni mistennija, u jekk jiġi allegat dritt preferenzjali speċjali, l-assi jew id-drittijiet suġġetti għal pagament u d-dettalji tar-registru tagħhom għandhom jiġu indikati. Id-dokumentazzjoni ta' sostenn għandha tiġi inkluża wkoll. Dawn il-komunikazzjonijiet jistgħu jitwettqu elettronikament.

L-amministratur għandu jiddeċiedi dwar l-inklużjoni jew l-esklużjoni ta' kull pretensjoni u l-ammont tagħha, kif ukoll dwar il-klassifikazzjoni tagħha, f'lista ta' kredituri li takkumpanja r-rapport tagħhom. Il-kredituri li ma jkunux sodisfatti bil-klassifikazzjoni jew l-ammont tal-pretensjoni jew dawk li ma ġewx inklużi jistgħu jikkontestaw ir-rapport f'perjodu ta' 10 ijiem billi jressqu rikors għal proċedura ta' insolvenza inċidentali, li l-imħallef għandu jagħti sentenza dwarha. Qabel ma jippreżenta r-rapport (fl-10 ijiem qabel is-sottomissjoni tiegħu), l-amministratur jibgħat komunikazzjoni elettronika lill-kredituri li jkollu l-indirizz tagħhom fejn jgħarrafhom bl-abbozz tal-lista tal-kredituri u l-inventarju. Il-kredituri li ma jkunux sodisfatti jistgħu jiktbu lill-amministratur bl-iskop li jirrettifika kwalunkwe żball jew jipprovdi kwalunkwe informazzjoni oħra meħtieġa.

Il-kredituri jieħdu sehem ukoll fl-arranġament u l-fażijiet ta' stralċ. Fil-fażi tal-arranġament, huma jistgħu jissottomettu proposta ta' arranġament u jistgħu wkoll joffru l-aderenza tagħhom mal-proposta ta' arranġament bikri mressqa mid-debitur. Fi kwalunkwe każ, dawn jiġu mħarrka għal laqgħa tal-kredituri fejn l-arranġament jiġi diskuss u ssir votazzjoni dwar l-approvazzjoni tiegħu. Dan jeħtieġ l-attenzenza tal-maġġoranzi previsti fl-Artikolu 124 tal-Liġi dwar l-Insolvenza. Dan il-proċess jista' jseħħ ukoll bil-miktub meta l-ammont ta' kredituri jaqbeż tliet mija.

Xi kredituri jistgħu jikkontestaw l-approvazzjoni tal-arranġament (dawk li ma jattendux il-laqgħa jew dawk li huma illegalment imċaħħda mid-dritt tagħhom li jivvotaw) u, ladarba jiġu approvati, il-kredituri jistgħu jitolbu nonkonformità mal-arranġament.

Fil-fażi tal-istralċ, il-kredituri jistgħu jissottomettu kummenti dwar il-pjan ta' stralċ ippreżentat mill-amministratur u dwar ir-rapport finali, qabel ma l-proċedimenti ta' insolvenza jiġu ddikjarati magħluqa.

Fil-fażi ta' klassifikazzjoni, il-kredituri għandhom stat ta' parti u jistgħu jissottomettu kummenti dwar ir-rapport mill-amministratur u dwar l-opinjoni tal-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku, għalkemm ma jistgħux legittimament jagħmlu pretensjonijiet ta' klassifikazzjoni indipendenti.

Fl-aħħar, fir-rigward tal-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza, il-kredituri jistgħu wkoll jissottomettu kummenti li jikkontestaw l-għeluq f'ċerti każijiet.

10 B'liema mod jista' l-prattikant tal-insolvenza juża jew jiddisponi minn assi tal-patrimonju?

Id-disponiment tal-assi tal-patrimonju ta' insolvenza fil-fażi inizjali

Peress li l-proċedimenti ta' insolvenza ma jissospendux l-attività tad-debitur, ladarba tiġi ddikjarata l-insolvenza, id-debitur jista' jkompli jiddisponi mill-assi tiegħu f'konformità mal-arranġament ta' superviżjoni stabbilit: jekk ikun taħt superviżjoni, ikun suġġett għall-awtorizzazzjoni jew għall-kunsens tal-amministratur, u jekk ikun taħt amministrazzjoni, l-amministratur ikun responsabbli għad-disponiment tal-assi tiegħu.

Sakemm l-arranġament jiġi approvat jew sakemm tibda l-fażi tal-istralċ, fil-prinċipju, l-assi tal-patrimonju ta' insolvenza ma jistgħux jiġu eliminati jew gravati mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-imħallef. Dan ma jinkludix: (a) il-bejgħ ta' assi li l-amministratur iqis li huma indispensabbli biex tiġi garantita l-vijabbiltà tal-kumpanija jew il-ħtiġiet ta' flus kontanti meħtieġa mill-proċedimenti; (b) il-bejgħ ta' assi li mhumiex meħtieġa sabiex titkompla l-attività tad-debitur, bl-assigurazzjoni li l-prezz jikkorrispondi sostanzjalment għall-valur assenjat lill-assi fl-inventarju; u (c) id-disponiment ta' assi li huma intrinġiċi għall-kontinwazzjoni tal-attività tad-debitur.

F'dan l-aħħar każ, meta d-debitur ma jiġix sospiż mill-amministrazzjoni u d-disponiment tal-assi tiegħu, l-amministratur jista' jiddetermina minn qabel l-azzjonijiet jew operazzjonijiet inerenti għan-negozju jew il-kummerċ tal-kumpanija, li d-debitur jista' jwettaq hu skont in-natura u l-ammont tagħhom. Id-debitur jista' wkoll iwettaq dawn l-azzjonijiet mill-ħin tal-ordni tal-insolvenza sakemm l-amministratur jibda jwettaq il-kariga tiegħu.

Id-disponiment tal-assi tal-patrimonju ta' insolvenza fil-fażi tal-istralċ:

Hemm żewġ fażijiet prinċipali fil-proċess tal-istralċ:

(a) il-ġestjoni tal-operazzjonijiet tal-istralċ f'konformità mar-regoli ġenerali previsti mil-liġi, għal każijiet fejn ma ġew applikati ebda regoli speċjali għall-proċess tal-istralċ mill-imħallef tal-insolvenza (l-Artikolu 405 et seq.)

(b) il-ħlas ta' kredituri tal-insolvenza, u kontra l-patrimonju ta' insolvenza, bil-kundizzjoni li l-ħlas jista' jibda anke jekk l-operazzjonijiet tal-istralċ ma jkunux spicċaw.

Madankollu, għandu jiġi speċifikat li mhux l-operazzjonijiet kollha ta' stralċ iseħħu f'dan l-istadju tal-proċedimenti. Ċerti assi jistgħu jiġu rrealizzati matul il-fażi inizjali għal għanijiet li ma humiex il-ħlas tal-kredituri, bħal fil-każijiet segwenti: assi koperti mill-proċeduri jistgħu jkunu ppreżervati bl-għan li tinżamm l-attività ekonomika tad-debitur; il-kredituri bi drittijiet preferenzjali fuq vapuri jew inġenji tal-ajru jistgħu jisseparaw dawn l-assi mill-patrimonju ta' insolvenza bħala parti mill-azzjonijiet li huma intitolati skont il-leġiżlazzjoni speċjali. u, finalment, ċerti proċedimenti ta' eżekuzzjoni mibdija minn kredituri preferenzjali individwali qabel il-proċedimenti ta' insolvenza jistgħu jkomplu l-proċess tagħhom, kif ukoll il-proċedimenti amministrattivi ta' eżekuzzjoni jekk l-ordni ta' sekwestru jkun inħareġ qabel l-ordni ta' insolvenza.

Il-liġi tistabbilixxi regoli speċifiċi għall-bejgħ ta' unitajiet ta' produzzjoni matul il-fażijiet tal-proċedimenti ta' insolvenza (immexxija mill-prinċipju tas-salvagwardja tal-kumpanija), sabiex b'kuntratt ta' bejgħ wieħed jiġu trasferiti l-assi kollha u b'regoli speċjali għat-trasferiment tal-obbligazzjonijiet tal-attività inkwistjoni.

Fil-prinċipju, il-bejgħ tal-unitajiet ta' produzzjoni jfisser it-trasferiment tal-kuntratti kollha li huma marbuta b'mod strumentali mal-attività, iżda mhux it-teħid ta' djun minn qabel il-proċedimenti ta' insolvenza, ħlief jekk ix-xerrejja jkunu marbutin mad-debitur jew japplikaw ir-regoli tax-xogħol fuq is-suċċessjoni tal-intrapriża. F'każijiet bħal dawn, l-imħallef jista' jagħti l-kunsens biex ix-xerrej ma jassumix l-ammont ta' pagi jew kumpens pendenti qabel id-disponiment u biex dan ikun kopert mill-Fond ta' Garanzija tas-Salarju (*Fondo de Garantía Salarial*). Sabiex tiġi żgurata s-sopravivenza tal-kumpanija, ix-xerrej il-ġdid u l-haddiema jistgħu jidhlu fi ftehimiet biex jimmodifikaw il-kundizzjonijiet kollettivi tax-xogħol.

11 Liema talbiet għandhom jiġu ppreżentati kontra l-patrimonju tal-insolvenza tad-debitur u kif għandhom jiġu ttrattati t-talbiet li jsiru wara l-ftuħ tal-proċedimenti ta' insolvenza?

Ladarba jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza, il-pretensjonijiet tal-kredituri kollha, kemm jekk mhux garantiti jew preferenzjali, u irrispettivament min-nazzjonalità u d-domicilju tagħhom, huma inkluzi fost ir-responsabbiltajiet tad-debitur. L-għan hawnhekk, ibbażat fuq il-prinċipji ta' *par condicio creditorum* u l-konformità mal-"liġi dwar id-dividendi" (*ley del dividendo*), huwa li l-pretensjonijiet kollha jingħataw trattament ugwali fil-kuntest tal-insolvenza vverifikata tad-debitur u fir-rigward tal-ħlas tad-djun kollha tiegħu.

Hemm distinzjoni essenzjali inizjali bejn il-kredituri tal-insolvenza u l-kredituri li mhumiex affettwati mill-proċedimenti tal-insolvenza: il-kredituri tal-patrimonju ta' insolvenza.

Il-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza huma deskritti fl-Artikolu 242 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza b'lista ristretta, li jfisser li pretendenzjonijiet li mhumiex inkluzi huma kkunsidrati bħala pretendenzjonijiet ta' insolvenza. Fil-prinċipju, u fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, dawn huma pretendenzjonijiet iġġenerati wara l-ordni ta' insolvenza, bħala riżultat tal-proċedimenti jew tal-kontinwazzjoni tal-attività tad-debitur, jew pretendenzjonijiet li jinħolqu minħabba responsabbiltà mhux kuntrattwali. Madankollu, każijiet oħra huma inkluzi wkoll, bħal pretendenzjonijiet ta' pagi għall-aħħar 30 jum tax-xogħol qabel l-ordni ta' insolvenza u f'ammont li ma jaqbiż id-doppju tal-paga minima garantita interprofessjonali, u pretendenzjonijiet ta' manteniment tad-debitur jew tan-nies li hu legalment obligat li jipprovdi manteniment għalihom.

F'każijiet oħra, dawn il-pretensjonijiet jirriżultaw minn deċiżjonijiet maħruġa matul il-proċedimenti; pereżempju, fid-determinazzjoni tal-konsegwenzi ta' azzjonijiet revokatorji jew bħala riżultat tat-terminazzjoni tal-kuntratti.

Nofs l-ammont tal-pretensjonijiet li jirriżultaw minn dħul ta' flus kontanti ġdid mogħti fil-qafas ta' ftehim ta' rifinanzjament jista' wkoll jitqies bħala pretendenzjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

Fil-każ ta' proċedimenti ta' stralċ, pretendenzjonijiet mogħtija lid-debitur fil-kuntest ta' arrangament u skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu huma wkoll pretendenzjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

Pretensjonijiet kontra l-patrimonju tal-insolvenza huma "deduċibbli minn qabel"; jiġifieri, għandhom preferenza fuq il-pretensjonijiet l-oħra kollha u mhumiex affettwati mis-sospensjoni tal-akkumulazzjoni tal-imgħax.

Il-pretensjonijiet tas-salarji għall-aħħar 30 jum tax-xogħol għandhom jithallsu immedjatament. Il-bqija tal-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza jithallsu meta jsiru dovuti, iżda l-amministratur jista' jibdel din ir-regola jekk dan ikun meħtieġ fl-interessi tal-proċedimenti ta' insolvenza u jekk ikun hemm biżżejjed assi għall-ħlas tal-pretensjonijiet kollha kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

Madankollu, il-liġi tistabbilixxi regoli speċifiċi (l-Artikolu 473) għal każijiet fejn l-assi tad-debitur preżumibbilment ma jkunux biżżejjed biex iħallsu l-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza. F'każijiet bħal dawn, l-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza huwa obligatorju. Jekk l-amministratur jantiċipa dan, għandu jinforma lill-imħallef u jipproċedi għall-ħlas tal-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza skont ordni speċifika.

12 Liema huma r-regoli li jirregolaw il-preżentata, il-verifika u l-ammissjoni tat-talbiet?

Meta jinfetħu proċedimenti ta' insolvenza, il-kredituri jingħataw perjodu ta' xahar mill-pubblikazzjoni tal-ordni fil-Gazzetta Uffiċjali tal-Istat biex jagħmlu l-pretensjonijiet tagħhom, u l-amministratur għandu jinforma lil kull wieħed mill-kredituri identifikati fid-dokumentazzjoni tad-debitur dwar ir-responsabbiltà sabiex jikkomunikaw il-pretensjonijiet tagħhom. Ma hemm l-ebda forma speċjali għal dan. Il-perjodu mhuwiex differenti għall-kredituri domiciljati barra mill-pajjiż, għalkemm japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 53 u 55 tar-Regolament (UE) 2015/848 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar proċedimenti ta' insolvenza.

Il-komunikazzjoni tal-pretensjoni għandha tkun miktuba u indirizzata lill-amministratur, u għandha tidentifika l-pretensjoni bl-informazzjoni meħtieġa dwar l-ammont, id-dati li fihom inħolqot il-pretensjoni u saret dovuta, karatteristiċi u klassifikazzjoni mistennija, u jekk jiġi allegat dritt preferenzjali speċjali, l-assi jew id-drittijiet sugġetti għal pagament u d-dettalji tar-registru tagħhom għandhom jiġu indikati. Id-dokumentazzjoni ta' sostenn għandha tiġi inkluzi wkoll. Dawn il-komunikazzjonijiet jistgħu jitwettqu elettronikament.

L-amministratur għandu jiddeċiedi dwar l-inkluzjoni jew l-eskluzjoni ta' kull pretensjoni u l-ammont tagħha, kif ukoll dwar il-klassifikazzjoni tagħha, f'lista ta' kredituri li takkumpanja r-rapport tagħhom. Il-kredituri li ma jkunux sodisfatti bil-klassifikazzjoni jew l-ammont tal-pretensjoni jew dawk li ma ġewx inkluzi jistgħu jikkontestaw ir-rapport f'perjodu ta' 10 ijiem billi jressqu rikors għal proċedura ta' insolvenza incidentali, li l-imħallef għandu jagħti sentenza dwarha. Qabel ma jippreżenta r-rapport (fl-10 ijiem qabel is-sottomissjoni tiegħu), l-amministratur jibgħat komunikazzjoni elettronika lill-kredituri li jkollu l-indirizz tagħhom fejn jgħarrafhom bl-abbozz tal-lista tal-kredituri u l-inventarju. Il-kredituri li ma jkunux sodisfatti jistgħu jiktbu lill-amministratur bl-iskop li jirrettifika kwalunkwe żball jew jipprovdi kwalunkwe informazzjoni oħra meħtieġa.

Jekk il-kredituri ma jikkomunikawx il-pretensjonijiet tagħhom fil-ħin, xorta jistgħu jkunu inklużi fil-lista mill-amministratur jew mill-imħallef meta jiddeċiedu dwar l-isfidi għal-lista tal-kredituri, iżda jkollhom status subordinat. Madankollu, il-pretensjonijiet fl-Artikolu 86(3), pretensjonijiet li jirriżultaw mid-dokumentazzjoni tad-debitur, pretensjonijiet li huma rreġistrati f'dokument infurzabbli, pretensjonijiet garantiti b'kollateral irreġistrati f'reġistru pubbliku, pretensjonijiet li huma rreġistrati b'mod ieħor fi proċedimenti ta' insolvenza jew fi proċedimenti legali oħra, u pretensjonijiet li l-verifika tagħhom hija meħtieġa mill-amministrazzjonijiet pubbliċi mhumiex se jkunu subordinati għal dawn ir-raġunijiet u se jiġu kklassifikati kif meħtieġ.

Pretensjonijiet li ma jissodisfawx lanqas dawn il-kriterji għall-inklużjoni fil-lista, minħabba li ġew ikkomunikati wara l-iskadenza, jitilfu kull possibbiltà li jiġihallu fil-proċedimenti ta' insolvenza.

13 Liema huma r-regoli li jirregolaw it-tqassim tal-assi wara tmiem il-proċedimenti? Kif jiġu kklassifikati t-talbiet u d-drittijiet tal-kredituri?

Il-liġi tikklassifika l-pretensjonijiet ta' insolvenza fi tliet kategoriji (l-Artikolu 269): preferenzjali, mhux garantiti u subordinati. Il-pretensjonijiet preferenzjali, min-naħa tagħhom, huma suddiviżi fi speċjali u ġenerali u mbagħad fi klassijiet differenti bil-mod previst fl-Artikolu 287. Il-klassifikazzjoni tal-pretensjonijiet fil-Liġi dwar l-Insolvenza ta' dem billi jiġi segwit approċċ awtomatiku. Il-kategorija ta' pretensjonijiet mhux garantiti hija residwa: il-pretensjonijiet kollha li ma jidhrlux fiż-żewġ kategoriji l-oħra ta' preferenzjali jew subordinati mhumiex garantiti.

(A) Pretensjonijiet bi preferenza speċjali (l-Artikolu 270) jinkludu: Huma pretensjonijiet bi privileġġ speċjali:

1. Pretensjonijiet garantiti b'ipoteca immobbli, ipoteca fuq ben mobbli, jew b'rahan registrat fuq l-assi jew id-drittijiet ipotekati jew imwiegħda.
2. Pretensjonijiet garantiti permezz ta' rahan ta' introjtu minn proprjetà aggravata.
3. Pretensjonijiet ta' self fuq assi restawrati, inklużi l-pretensjonijiet ta' ħaddiema fuq l-oġġetti manifatturati minnhom waqt li dawn ikunu l-proprjetà tad-debitur jew fil-pussess tiegħu.
4. Pretensjonijiet fuq ħlasijiet ta' lokazzjoni finanzjarja jew xiri bin-nifs ta' assi mobbli jew immobbli, għall-benefiċċju tal-lokaturi jew tal-bejjiegħa u, jekk applikabbli, is-sostenituri finanzjarji, fuq assi lokati jew mibjugħa b'riżerva ta' titolu, bi projbizzjoni fuq id-disponiment jew b'kundizzjoni sussegwenti fil-każ ta' nuqqas ta' ħlas.
5. Pretensjonijiet garantiti b'titoli rappreżentati f'entrati fil-kontijiet, fuq it-titoli aggravati.
6. Pretensjonijiet garantiti minn rahan stabbilit f'dokumenti pubbliċi, fuq assi jew drittijiet mirhuna li huma fil-pussess tal-kreditur jew ta' parti terza.

Preferenza speċjali taffettwa biss il-parti tal-pretensjoni li ma taqbiżx il-valur tal-garanzija rispettiva rreġistrata fil-lista tal-kredituri. L-ammont tal-pretensjoni li jaqbeż l-ammont rikonoxxut b'ħala li għandu preferenza speċjali jiġi kklassifikat skont in-natura tiegħu.

(B) Pretensjonijiet bi preferenza ġenerali (l-Artikolu 280) jinkludu:

1. Pretensjonijiet tal-pagi li m'għandhomx preferenza speċjali, tal-ammont li jirriżulta mill-multiplikazzjoni tat-triplu tal-paga minima interprofessjonali garantita bin-numru ta' ġranet ta' pagi b'pagament pendenti; kumpens li jirriżulta mit-terminazzjoni tal-kuntratti, tal-ammont li jikkorrispondu għall-minimu legali kkalkulat fuq bażi ta' mhux aktar mit-triplu tal-paga minima interprofessjonali garantita; kumpens li jirriżulta minn inċidenti fuq il-post tax-xogħol u mard okkupazzjonali, akkumulat qabel l-ordni ta' insolvenza.
2. L-ammonti li jikkorrispondu għal taxxi u sigurtà soċjali minn ras il-għajn dovuti mid-debitur f'konformità ma' obbligu legali.
3. Pretensjonijiet ta' persuni fiżiċi li jirriżultaw minn xogħol freelance u dawk li jikkorrispondu għal awturi għall-assenjazzjoni tad-drittijiet ta' użu ta' xogħlijiet sugġetti għall-protezzjoni tal-proprjetà intellettuali, akkumulati matul is-sitt xhur qabel l-ordni ta' insolvenza.
4. Pretensjonijiet tat-taxxa u pretensjonijiet oħra tad-dritt pubbliku, kif ukoll pretensjonijiet ta' sigurtà soċjali li

ma jgawdux preferenza speċjali. Dan id-dritt preferenzjali jista' jiġi applikat lil sa 50 % tal-pretensjonijiet globali tal-awtorità tat-taxxa u l-pretensjonijiet ġenerali tas-sistema tas-sigurtà soċjali, rispettivament.

5. Pretensjonijiet għal responsabbiltà ċivili mhux kuntrattwali.

6. Pretensjonijiet li jirriżultaw minn introjtu ġdid fi flus kontanti mogħti fil-kuntest ta' ftehim ta' rfinanzjament li jissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 71(6) u tal-ammont mhux rikonoxxut bħala pretensjoni kontra l-patrimonju ta' insolvenza.

7. Sa 50 % tal-ammont tal-pretensjonijiet miżmuma mill-kreditur li jkun fetaħ rikors għall-proċedimenti ta' insolvenza u li mhumiex ikkunsidrati subordinati.

(C) Pretensjonijiet subordinati jinsabu fl-Artikolu 281:

1. Pretensjonijiet li ġew ikkomunikati tard, hliet fejn dawn jirrigwardaw pretensjonijiet taħt rikonoxximent furzat jew minhabba deċiżjonijiet tal-qorti.

2. Pretensjonijiet li, abbażi ta' ftehim kuntrattwali, huma subordinati.

3. Pretensjonijiet għal hlasijiet addizzjonali u interessi.

4. Pretensjonijiet għal multi u penali.

5. Pretensjonijiet miżmuma minn kwalunkwe persuna b'relazżjoni speċjali mad-debitur skont it-termini stabbiliti f'din il-Liġi.

6. Pretensjonijiet li jirriżultaw minn atti revokatorji minhabba li persuna tkun ġiet ddikjarata li aġixxiet in mala fede fl-att ikkontestat.

7. Pretensjonijiet li jirriżultaw minn kuntratti b'obbligi reċiproċi jew, fil-każ ta' rikostituzzjoni, fis-sitwazzjonijiet stabbiliti fid-dispożizzjoni.

Il-hlas tal-pretensjonijiet

Il-hlas ta' pretensjonijiet bi preferenza speċjali huwa ddebitat lill-assi u d-drittijiet koperti mill-proċedimenti, kemm jekk sugġetti għal eżekuzzjoni individwali kif ukoll kollettiva. Hemm regoli speċjali fir-rigward ta' dawn il-pretensjonijiet, li jawtorizzaw lill-amministratur iħallashom mill-patrimonju ta' insolvenza mingħajr ir-realizzazzjoni ta' assi speċifiċi, li jillibera l-gravami. Huwa possibbli wkoll li l-assi jinbiegħu bl-eżistenza kontinwa tal-garanzija, u bl-assunzjoni tal-obbligazzjonijiet tad-debitur mix-xerrej. Għall-bejgħ ta' dawn l-assi, il-liġi tistabbilixxi regoli speċifiċi fl-Artikoli 429 et seq.

Pretensjonijiet bi preferenza ġenerali jithallsu skont l-ordni tagħhom u fuq bażi pro rata f'kull kategorija. Wara, jithallsu pretensjonijiet mhux garantiti, għalkemm l-ordni tal-hlas tista' tinbidel mill-imħallef fuq talba tal-amministratur u taħt ċerti kundizzjonijiet. Pretensjonijiet mhux garantiti jithallsu fuq bażi pro rata u skont il-likwidità tal-assi tal-patrimonju ta' insolvenza.

Pretensjonijiet subordinati jithallsu l-aħħar u skont l-ordni prevista fl-Artikolu 309.

14 Liema huma l-kundizzjonijiet għal, u l-effetti tal-għeluq ta' proċedimenti ta' insolvenza (b'mod partikolari b'miżura komposta)?

(A) *L-arranġament tal-kredituri*

Wara l-fażi inizjali tal-proċedimenti ta' insolvenza, meta l-assi u l-obbligazzjonijiet koperti mill-proċedimenti jkunu ġew stabbiliti b'mod definittiv, hemm żewġ soluzzjonijiet possibbli: l-arranġament tal-kredituri (*convenio*) jew l-istralċ (*liquidación*).

Kemm id-debitur kif ukoll il-kredituri li jkollhom aktar minn kwint tal-obbligazzjonijiet tiegħu jistgħu jissottomettu proposta ta' arranġament. L-Artikoli 317 et seq. tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza jstabbilixxu l-elementi li għandhom ikunu koperti fil-proposta tal-arranġament, li jinkludu proposti għall-helsien (tnaqqis) tal-

pretensjonijiet, perjodi ta' grazzja (differimenti), tibdil strutturali (fużjoni, diviżjoni, trasformazzjoni tal-kumpanija insolventi), jew it-trasferiment tal-kumpanija jew tal-unità ta' produzzjoni.

Sabiex l-arranġament jiġi approvat mill-imħallf tal-insolvenza, biżżejjed kredituri jridu jappoġġaw il-proposta sabiex jinkisub l-maġġoranzi legali meħtieġa (l-Artikolu 376 et seq.).

L-arranġament jidhrol fis-seħħ mill-jum tas-sentenza li tapprovah u minn dak il-mument l-effetti tal-proċedimenti ta' insolvenza jintemmu u huma sostitwiti minn dawk stabbiliti fl-arranġament. Ir-rwol tal-amministratur jintemm ukoll. L-arranġament jorbot lid-debitur u lill-kredituri mhux garantiti u subordinati, kif ukoll lill-kredituri preferenzjali li vvutaw favur. Huwa jista' jorbot ukoll lill-kredituri preferenzjali skont il-maġġoranzi milfuqa fl-approvazzjoni tiegħu. Ladarba l-arranġament ikun ġie implimentat, l-imħallf jiddikjara dan il-fatt u jordna l-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza.

Jekk l-arranġament ma jiġix imħares, kwalunkwe kreditur jista' jitlob dikjarazzjoni ta' nuqqas ta' konformità mill-imħallf.

L-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza

Ir-raġunijiet għall-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza huma stabbiliti fl-Artikolu 465 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza. Bażikament, il-proċedimenti ta' insolvenza jingħalqu minħabba r-raġunijiet li ġejjin:

- (a) l-ordni ta' insolvenza tiġi rrevokata mill-Qorti Provincjali (*Audiencia Provincial*);
- (b) tiġi ddikjarata konformità mal-arranġament;
- (c) jiġi vverifikat li l-assi koperti mill-proċedimenti mhumiex biżżejjed biex iħallsu l-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza;
- (d) il-ħlas tal-pretensjonijiet rikonoxxuti kollha jew is-sodisfazzjon sħiħ tal-kredituri b'mezzi oħra huwa vverifikat;
- (e) ladarba l-fażi inizjali tkun intemmet, il-kredituri kollha jabbandunaw jew jirtiraw mill-proċedimenti.

L-għeluq għandu jiġi approvat mill-imħallf u hemm proċedura sabiex il-partijiet ikkonċernati jikkontestawh. Il-liġi għandha dispożizzjonijiet speċjali għall-każ tal-għeluq ta' proċedimenti ta' insolvenza minħabba l-insuffiċjenza tal-assi tad-debitur fir-rigward tal-ħlas tal-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza. Dan jista' jiġi vverifikat b'rikors tad-debitur stess għal proċedimenti, f'liema każ, l-imħallf jiddikjara l-proċedimenti ta' insolvenza u l-għeluq tagħhom fl-istess deċiżjoni u fl-istess ħin.

Meta jiġi ddikjarat l-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza, il-limitazzjonijiet kollha fuq is-setgħat tad-debitur jintemmu. Jekk id-debitur ikun persuna fiżika, il-liġi tistabbilixxi regoli speċjali sabiex id-debitur igawdi eżenzjoni mill-ħlas ta' pretensjonijiet li ma ġewx solvuti matul il-proċedimenti ta' insolvenza. Ir-rekwiżiti għal din l-eżenzjoni huma stabbiliti fl-Artikoli 486 et seq. Id-debitur irid ikun aġixxa in bona fede u għandu jissodisfa ċerti obbligi. Id-debitur innifsu għandu jressaq rikors għal din l-eżenzjoni u kemm l-amministratur kif ukoll il-kredituri jistgħu jagħmlu rappreżentazzjonijiet. L-eżenzjoni tista' tiġi rrevokata f'ċerti każijiet, bħal, pereżempju, jekk id-debitur itejjeb is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu jew jekk ma jikkonformax mal-pjan ta' pagament li kkommetta ruħu għalih sabiex iħallas id-djun mhux affettwati mill-eżenzjoni.

15 X'inhuma d-drittijiet tal-kredituri wara l-għeluq ta' proċedimenti ta' insolvenza?

Fil-każ tal-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza ta' persuni ġuridici minħabba stralċ, jitilfu l-personalità ġuridika tagħhom.

Jekk l-għeluq iseħħ minħabba l-implimentazzjoni tal-arranġament, il-kredituri jkollhom il-pretensjonijiet tagħhom imħallsa skont id-dispożizzjonijiet tiegħu. Il-kredituri preferenzjali li ma ffirmawx l-arranġament tal-kredituri jistgħu jkomplu jew jibdeu proċedimenti ta' eżekuzzjoni individwali, taħt ċerti ċirkostanzi.

Matul l-implimentazzjoni tal-arranġament tal-kredituri, huwa possibbli wkoll li d-debitur jitlef il-personalità ġuridika tiegħu permezz ta' proċess ta' modifika strutturali, li jirriżulta fl-assunzjoni tar-responsabbiltajiet minn

kumpanija ġdida jew kumpanija akkwirenti.

Fil-każ ta' debituri li huma persuni fiżiċi, l-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza minhabba stralc' jew insuffiċjenza tal-assi t'fisser li l-kredituri jistgħu jibdeu azzjonijiet ta' eżekuzzjoni individwali kontra d-debitur, sakemm ma jkunx ġie eżentat minn pretensjonijiet mhux imħallsa bil-mod ipprovdut fl-Artikolu 178bis.

Il-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti ta' insolvenza

Jekk tinħareġ ordni ta' insolvenza għal debitur li jkun persuna fiżika fi żmien ħames snin wara l-għeluq ta' proċedimenti ta' insolvenza preċedenti minhabba stralc' jew insuffiċjenza tal-assi, dan jitqies bħala ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti preċedenti.

Fil-każ ta' debituri li huma persuni ġuridiċi, il-ftuħ mill-ġdid ta' proċedimenti ta' insolvenza li ngħalqu minhabba stralc' jew insuffiċjenza tal-assi jiġi ordnat mill-istess qorti li semgħet l-ewwel proċedimenti, jiġi pprocessat fl-istess proċedimenti u jkun limitat għall-fażi tal-likwidazzjoni tal-assi u d-drittijiet li deheru sussegwentement.

Fis-sena ta' wara d-data tad-deċiżjoni tal-għeluq tal-proċedimenti ta' insolvenza minhabba insuffiċjenza tal-assi, il-kredituri jistgħu jressqu rikors għall-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti bil-għan li jibdeu azzjonijiet ta' rkupru, filwaqt li jindikaw l-azzjonijiet speċifiċi li għandhom jinbdeu jew jipprovdu, bil-miktub, fatti rilevanti li jistgħu jwasslu għall-klassifikazzjoni tal-insolvenza bħala ta' ħtija, ħlief jekk tkun inħarġet sentenza dwar il-klassifikazzjoni fil-proċedimenti magħluqa ta' insolvenza.

16 Min għandu jagħmel tajjeb għall-kostijiet u l-ispejjeż involuti fil-proċedimenti ta' insolvenza?

Skont l-Artikolu 242 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza, l-ispejjeż legali kollha meħtieġa biex isir rikors għal proċedimenti ta' insolvenza u biex dawn jitwettqu, huma pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza. B'mod partikolari, dan jinkludi l-pretensjonijiet kollha li jirriżultaw minn ħlasijiet legali u spejjeż meħtieġa biex isir rikors għal proċedimenti ta' insolvenza u ordni ta' dawn il-proċedimenti, l-adozzjoni ta' miżuri ta' prekawzjoni, il-pubblikazzjoni tad-deċiżjonijiet previsti f'din il-liġi, u l-attenzenza u r-rappreżentazzjoni tad-debitur u tal-amministratur matul il-proċedimenti ta' insolvenza u l-proċedimenti inċidentali, meta l-partecipazzjoni tagħhom tkun legalment obligatorja jew fl-interess tal-patrimonju ta' insolvenza, sakemm l-arranġament jidh'ol fis-seħħ jew, inkella, sakemm jingħalqu l-proċedimenti ta' insolvenza, ħlief għal pretensjonijiet li jirriżultaw minn appelli pprezentati kontra deċiżjonijiet tal-qorti meta dawn jiġu miċhuda totalment jew parzjalment b'ordni espressa ta' ħlas tal-ispejjeż.

Huma inklużi wkoll bħala pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza, skont it-tielet paragrafu tal-istess Artikolu, il-ħlasijiet u l-ispejjeż legali li jirriżultaw mill-attenzenza u r-rappreżentanza tad-debitur, l-amministratur jew il-kredituri legittimi fi proċedimenti li, fl-interessi tal-patrimonju ta' insolvenza, ikomplu jew jinbdeu f'konformità mal-kontenut ta' din il-liġi, ħlief għad-dispożizzjonijiet relatati ma' każijiet ta' rtirar, aċċettazzjoni, ħlas jew difiża separata tad-debitur u, jekk applikabbli, sal-limiti kwantitattivi stabbiliti fihom.

F'każijiet ta' għeluq ta' proċedimenti ta' insolvenza minhabba insuffiċjenza tal-patrimonju ta' insolvenza, pretensjonijiet għal ħlasijiet legali u spejjeż jithallsu qabel il-bqija tal-pretensjonijiet kontra l-patrimonju ta' insolvenza, bl-eċċezzjoni ta' pretensjonijiet tal-ħaddiema u ta' manteniment (l-Artikolu 473).

It-tariffi tal-amministratur jiġu addebitati fuq il-patrimonju tal-insolvenza u huma stabbiliti mill-imħallef f'konformità ma' skala ta' tariffi legalment approvata; bħalissa, l-iskala tat-tariffi approvata mid-Digriet Reġju 1860/2004 tas-6 ta' Settembru 2004 għadha valida. L-Artikolu 84 jistabbilixxi regoli speċjali għad-determinazzjoni u l-effett tagħhom.

Il-liġi tipprovdi għall-possibbiltà li jinħatru assistenti delegati biex jgħinu lill-amministratur u r-remunerazzjoni tagħhom hija koperta minn dan tal-aħħar.

17 X'inhuma r-regoli li għandhom x'jaqsmu man-nullità, l-annullabbiltà u n-

nuqqas ta' eżekutorjetà ta' atti ġuridiċi detrimental għall-korp ġenerali ta' kredituri?

Ir-regolamentazzjoni ta' atti revokatorji fi proċedimenti ta' insolvenza tinsab fl-Artikoli 226 et seq. tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza. Dawn id-dispożizzjonijiet għaddew minn emendi suċċessivi, prinċipalment fir-rigward tan-natura tal-*"mekkaniżmi protettivi"* tal-ftehimiet ta' rifinanzjament.

L-Artikolu 226 fih is-sistema legali għal azzjonijiet ta' rkupru, fuq il-bażi ta' klawżola ġenerali li tiddikjara l-atti kollha mwettqa mid-debitur li huma "ta' detriment għall-assi koperti mill-proċedimenti" bħala "revokabbli", kemm jekk kien hemm "intenzjoni ta' diżgwid" jew le. Sabiex jiġu ssalvagwardjati l-effetti tar-revoka, jiġi stabbilit perjodu speċifiku ta' żmien: is-sentejn qabel id-data tal-ordni ta' insolvenza.

(A) Perjodu ta' revoka

Il-liġi tagħzel li jiġi stabbilit perjodu ta' revoka speċifiku: sentejn li jmorru lura mid-data tal-ordni ta' insolvenza.

(B) Il-kunċett ta' "detriment pekunjarju"

L-azzjonijiet imwettqa matul il-"perjodu suspettat" mid-debitur huma revokabbli jekk ikunu ta' detriment għall-assi koperti mill-proċedimenti. Għandha tingħata prova sodisfaċenti ta' detriment pekunjarju mill-parti li tagħmel l-ilment. Madankollu, minhabba d-diffikultajiet li huma normalment involuti biex jiġu ppruvati atti detrimental, il-Liġi dwar l-Insolvenza tiffaċilita l-azzjonijiet permezz tat-twaqqif ta' sett ta' preżunzjonijiet. Kif jiġri f'partijiet oħra tal-liġi, il-preżunzjonijiet jistgħu jkunu inkonfutabbli jew konfutabbli. Għalhekk: (a) detriment pekunjarju huwa preżunt inkonfutabbli f'żewġ każijiet: (i) meta jirrigwarda d-disponiment ħieles ta' assi, ħlief donazzjonijiet għall-użu, u (ii) meta jirrigwarda pagamenti u atti oħra li jsaldaw obbligi li jkunu dovuti wara l-ordni ta' insolvenza, sakemm ma jkunux garantiti b'kollateral, f'liema każ il-preżunzjoni tammetti provi għall-kuntrarju; (b) detriment pekunjarju huwa preżunt konfutabbli fi tliet każijiet: (i) meta jittratta d-disponiment ta' assi bi ħlas lil persuni b'relazzjoni speċjali mad-debitur tal-insolvenza, (ii) meta jittratta l-ħolqien ta' spejjeż fuq proprjetà favur obbligi pre-eżistenti jew favur obbligi ġodda mgarrba biex jissostitwixxi tal-ewwel, u (iii) pagamenti jew atti oħra li jsolvu l-obbligi garantiti b'kollateral u li huma dovuti wara l-ordni ta' insolvenza.

(C) Proċedura

Il-*locus standi* sabiex jitressqu azzjonijiet ta' revoka fi proċedimenti ta' insolvenza huwa tal-amministratur. Madankollu, sabiex tipproteġi lill-kredituri kontra n-nuqqas ta' attività tal-amministraturi, il-liġi tipprovdi locus standi sussidjarja jew tat-tieni grad għall-kredituri li heġġu lill-amministratur bil-miktub biex iressaq azzjoni ta' revoka, jekk fi żmien xahrejn mid-data tat-talba l-azzjoni ma titressaqx mill-amministratur. Il-liġi fiha regoli mmirati biex jiżguraw li l-amministraturi effettivament iwettqu r-rwol li jiżguraw li ma jsirx disponiment tal-assi koperti mill-proċedimenti. Għal azzjonijiet kontra ftehimiet ta' rifinanzjament, il-locus standi hija esklużiva għall-amministratur, eskluża kwalunkwe pożizzjoni sussidjarja.

Sabiex jiġu protetti l-ftehimiet ta' rifinanzjament, hemm regoli speċjali li jirriżultaw minn emendi legiżlattivi riċenti, li jiddefinixxu mekkaniżmi protettivi li jagħmlu dawn il-ftehimiet (approvati taħt ċerti kundizzjonijiet) reżistenti għal azzjonijiet ta' revoka (l-Artikolu 604 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza).

Kif tista' tiġi evitata l-insolvenza bl-approvazzjoni ta' pjan ta' ristrutturar?

Il-liġi dwar l-insolvenza tippermetti lid-debituri jaċċessaw żewġ mekkaniżmi ta' ristrutturar tad-dejn: in-notifika tal-bidu tan-negozjati ma' kredituri (*comunicación de inicio de negociaciones*), jew it-tfassil ta' pjan ta' ristrutturar (*plan de reestructuración*).

Kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika involuta f'negozju jew attività professjonali tista' tagħti notifika tal-ftuħ tan-negozjati ma' kredituri jew direttament tressaq rikors għall-approvazzjoni ta' pjan ta' ristrutturar f'konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-ktieb (l-Artikolu 583 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza^[1]).

Sabiex jaċċessa kwalunkwe proċedura ta' ristrutturar, id-debitur għandu jkun f'waħda minn dawn is-sitwazzjonijiet ta' insolvenza: il-probabbiltà ta' insolvenza, fi stat ta' insolvenza imminenti jew attwalment insolventi. Il-proċedura hija aċċessibbli biss fl-aħħar każ jekk ma jkun ġie ammess ebda rikors għal proċedimenti obligatorji (*concurso necesario*) (l-Artikolu 636 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza).

Apparti l-kategoriji tradizzjonali ta' insolvenza kurrenti u imminenti, tirriżulta tielet kategorija, il-probabbiltà ta' insolvenza, meta jkun oġġettivament prevedibbli li, fin-nuqqas ta' pjan ta' ristrutturar, id-debitur ma jkunx kapaċi jħallas l-obbligi tiegħu fuq bażi regolari fis-sentejn li ġejjin. Din il-kategorija hija prevista skont l-Artikolu 2(2) tad-Direttiva (UE) 2019/1023, u tirreferi għall-probabbiltà ta' insolvenza, li jidher li hija ddefinita mill-premessa 22 tad-Direttiva bħala stadju qabel l-insolvenza imminenti

In-notifika tal-bidu tan-negozjati mal-kredituri sabiex jintlaħaq ftehim ta' ristrutturar tippermetti lid-debitur perjodu ta' tliet xhur li fihom jinnegozja b'mod kalm mal-kredituri, billi jikseb sospensjoni tal-proċeduri ta' eżekuzzjoni (*paralización de las ejecuciones*) kontra assi neċessarji għall-kontinwazzjoni tal-attività tad-debitur u l-evitar tal-bidu ta' aktar proċeduri ta' eżekuzzjoni (bl-esklużjoni ta' pretensjonijiet pubbliċi). Dan jirriżulta wkoll f'sospensjoni ta' applikazzjonijiet għal proċeduri obligatorji mill-kredituri, li jiżgura li n-negozjati jistgħu jseħħu mingħajr riskji addizzjonali jew it-terminazzjoni possibbli ta' kuntratti neċessarji għat-tkomplija tal-attività tad-debitur. Bħala fakultà ġdida, l-imħallfin jistgħu jippermettu s-sospensjoni (*suspensión*) ta' rikorsi għal proċedimenti volontarji filwaqt li l-effetti tan-notifika jkunu fis-seħħ.

L-effetti tan-notifika tal-bidu tan-negozjati - is-sospensjoni tal-proċeduri ta' eżekuzzjoni u s-sospensjoni tar-rikorsi għal proċeduri obligatorji - jinżammu għal tliet xhur ta' negozjati (li jistgħu jiġu estiżi għal tliet xhur oħra mill-qorti skont l-Artikolu 607 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza). Is-sitwazzjoni ta' insolvenza li ġġustifikat in-notifika trid tkun ġiet riżolta bil-konklużjoni ta' ftehim dwar pjan ta' ristrutturar, bil-possibbiltà li jitressaq rikors għall-approvazzjoni tiegħu jew għall-insolvenza volontarja fi żmien xahar. Fi kwalunkwe każ, l-effetti tan-notifika jitneħħew, u l-ebda tieni notifika tal-bidu tan-negozjati ma tista' tingħata f'dan il-perjodu. Id-debitur ikollu jistenna sena biex jagħmel dan.

Wara din il-proċedura ta' negozjati, ftehim ta' ristrutturar - it-tieni proċedura ta' qabel l-insolvenza prevista skont il-leġiżlazzjoni Spanjola - tista' tintlaħaq.

Il-pjanijiet ta' ristrutturar jitqiesu li huma dawk li jimmiraw biex jimmodifikaw il-kompożizzjoni, il-kundizzjonijiet jew l-istruttura tal-assi u l-obbligazzjonijiet tad-debitur, jew tal-ekwità tiegħu, inklużi t-trasferimenti tal-assi, tal-unitajiet ta' produzzjoni jew tal-kumpanija sħiħa, kif ukoll kwalunkwe bidliet operazzjonali neċessarji, jew kombinazzjoni ta' dawn l-elementi (l-Artikolu 614 tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza).

Il-pjan huwa ddefinit b'mod wiesa': pjanijiet għall-istralċ tal-kumpanija huma permessi wkoll, sakemm il-kumpanija tkun vijabbli u l-pjan jinkludi salvagwardji li jippermettu kemm l-approvazzjoni u l-kritika tal-pjan mill-azzjonisti (*socios*) u/jew il-kredituri (*acreedores*).

Għaldaqstant, il-pjan jista' jinvolvi ristrutturar tal-assi tad-debitur (modifika tal-kompożizzjoni jew tal-kundizzjonijiet, inkluż il-possibbiltà ta' terminazzjoni tal-kuntratti fl-interess tal-proċeduri ta' insolvenza), obbligazzjonijiet jew ekwità (il-kapitalizzazzjoni ta' pretensjonijiet (*capitalización de créditos*) jew operazzjonijiet "akkordjan" (*operaciones acordeón*)), jew jipprovdi għat-trasferiment tal-assi, l-unità ta' produzzjoni jew in-negozju avvjat jew għal bidliet operazzjonali oħra (bħal miżuri ta' impjeg) jew kombinazzjoni ta' dawn ta' hawn fuq. Dan jista' għalhekk jinvolvi operazzjonijiet biex jiżdied jew jitnaqqas il-kapital azzjonarju, modifiki strutturali u/jew id-disponiment ta' assi essenzjali li jeħtieġu l-involviment tal-azzjonisti.

Barra minn hekk, il-prinċipju tal-universalità ma japplikax għal miżuri li jaffettwaw l-obbligazzjonijiet, peress li ma huwiex neċessarju li jiġu inklużi l-obbligazzjonijiet kollha, mingħajr preġudizzju għall-esklużjonijiet legali (pretensjonijiet għall-manteniment (*créditos por alimentos*), pretensjonijiet li jirriżultaw minn responsabbiltà mhux kuntrattwali (*responsabilidad extracontractual*), pretensjonijiet tal-ħaddiema (*créditos laborales*) li ma humiex ġejjin minn persunal manigerjali superjuri, l-Artikolu 633); jistgħu jingħataw esklużjonijiet volontarji fid-diskrezzjoni tal-persuna li tipproponi l-pjan. Huwa d-debitur li għandu jiddetermina l-obbligazzjonijiet li jixtieq jinkludi fil-pjan ta' ristrutturar.

Mhux il-pjanijiet ta' ristrutturar kollha jeħtieġu l-approvazzjoni tal-qorti: l-involviment tal-qorti huwa limitat għal certi każijiet.

L-involviment tal-qorti huwa antiċipat għal pjanijiet ta' ristrutturar li jipprevedu effetti li jestendu għall-kredituri li ma jaqblux (*acreedores disidentes*) fi klassi, għal klassijiet sħaħ ta' kredituri li ma jaqblux jew saħansitra għall-azzjonisti li ma vvutawx favur (l-Artikolu 615(1) tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza) jew meta jkun neċessarju li jiġi protett il-pjan u l-garanziji, l-atti jew it-tranzazzjonijiet previsti fihom mir-regoli ġenerali dwar azzjonijiet revokatorji fi proċedimenti ta' insolvenza (*acciones rescisorias concursales*) jew li jingħataw ċerti

privileġġi għall-finanzjament mogħti jew kommess fil-kuntest tal-pjan ta' ristrutturar, fil-każ ta' proċedimenti ta' insolvenza sussegwenti (l-Artikolu 615(2) tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza).

Ladarba l-maġġoranzi neċessarji jintlaħqu u r-rekwiziti sostantivi u formali jiġu sodisfatti, id-debitur jew il-kredituri jistgħu jressqu rikors quddiem l-imħallef għall-approvazzjoni tal-pjan mill-qorti sabiex jipproduċi l-effetti previsti fil-liġi u jkun jista' jiġi eżegwit kontra l-partijiet. Rigward l-approvazzjoni tal-pjan, il-partijiet li ma jaqblux jistgħu jikkontestawh quddiem il-Qorti Provincjali sakemm ir-rikorrent ma jkunx għażel proċedura ta' approvazzjoni bid-dritt li jiġi mismugħ jew ta' kontestazzjoni preċedenti.

Liema proċediment ta' insolvenza huwa applikabbli għall-mikrointraprizi?

Ir-riforma mwettqa permezz tal-Liġi 16/2022 tal-5 ta' Settembru 2022, li tittrasponi d-Direttiva (UE) 2019/1023 fid-dritt nazzjonali, tinserrixxi fit-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza t-Tielet Ktieb dwar il-proċeduri speċjali għal mikro-intraprizi (*microempresas*) (persuni fiżiċi jew ġuridici) li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 685 u li x'aktarx isiru insolventi, li huma attwalment insolventi jew li huma f'riskju ta' insolvenza imminenti.

Din hija proċedura online li tuża formoli standard u tippermetti approvazzjoni rapida ta' pjan ta' kontinwità tan-negożju, b'ħelsien u perjodi ta' grazzja (*quitas y esperas de los créditos*), jew "likwidazzjoni" tal-assi tad-debitur u l-estinzjoni tal-personalità ġuridika tal-kumpanija (*extinción de la personalidad jurídica de la sociedad*) fil-każ li ma jkunx possibbli għaliha li tkompli.

Dawn il-proċeduri jinvolvu lid-debitur, lill-kredituri u, f'ċerti każijiet, minħabba li l-intervent tiegħu ma huwiex obligatorju, l-amministratur tal-insolvenza (*administración concursal*).

Kif huma rregolati l-eżenzjonijiet fir-rigward ta' djun mhux imħallsa għal persuni fiżiċi?

Debitur li huwa persuna fiżika, kemm jekk huwa intraprenditur u kemm jekk le, jista' japplika għal eżenzjoni (*exoneración*) fir-rigward ta' obligazzjonijiet mhux imħallsa skont it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza (l-Artikoli 486 *et seq.*), sakemm dawn aġixxew *in bona fede*. Biex jagħmlu dan, id-debituri jistgħu jagħzlu bejn żewġ rotot: 1. li jissottomettu ruħhom għal pjan ta' ħlas mingħajr stralc minn qabel tal-assi koperti mill-proċedimenti, jew 2. l-istralc tal-assi u d-drittijiet tagħhom.

Sakemm ir-rekwiziti sostantivi u proċedurali ntlew, l-eżenzjoni testendi għal kull dejn mhux imħallas, sugġett għall-eċċezzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 489 (djun li jirriżultaw minn responsabbiltà ċivili mhux kuntrattwali, obligazzjonijiet ċivili li jirriżultaw minn reat kriminali (*responsabilidad civil derivada del delito*), pretensjonijiet ta' manteniment, pretensjonijiet ta' dritt pubbliku (*créditos de derecho público*) (ogħla minn EUR 10 000), kostijiet u spejjeż tar-rikors għall-eżenzjoni, djun garantiti minn kollateral.

F'ċerti każijiet l-eżenzjoni tista' tiġi revokata u, fi kwalunkwe każ, din ma testendix għal terzi li huma legalment jew kuntrattwalment obligati jħallsu d-dejn eżentat.

[1] L-Artikolu 583(2) tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza jeskludi d-debituri segwenti: (a) kumpaniji tal-assigurazzjoni jew tar-riassigurazzjoni, (b) istituzzjonijiet ta' kreditu, (c) kumpaniji ta' investiment jew kumpaniji ta' investiment kollettiv, (d) kontropartijiet ċentrali, (e) depożitarji ċentrali tat-titoli, (f) entitajiet u korpi u awtoritajiet finanzjarji oħra li jikkostitwixxu l-organizzazzjoni territorjali tal-Istat, korpi tas-settur pubbliku u korpi oħra tad-dritt pubbliku (l-Artikolu 583(3) tat-Test Riformulat tal-Liġi dwar l-Insolvenza).

L-aħħar aġġornament: 26/05/2025

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.